

OCENJUJEMO

Gledališče

Cafe Dada

Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Na Mali sceni **MGL** so predstavili domišljeno in virtuožno izvedeno slovensko praiizvedbo kabareta *Cafe Dada*, kakor ga je »po motivih del dadaistov« skoraj sto let po ustanovitvi slovitega Cabareta Voltaire (leta 1916 v Zürichu) zasnoval avtor koncepta in režiser uprizoritve Jaša Koceli. Ob sodelovanju dramaturginje Eve Mahkovic je v atmosferi historiziranega kavarniškega ambianta (scenograf Darjan Mihajlovič Cerar ga je ob pomoči umetniške sodelavke Lenke Đorojevič opremil s številnimi značilnimi dadaističnimi likovnimi artefakti) zaživel pomensko in žanrsko široko razprt kabaretni večer umetniških atrakcij, sestavljen iz osemnajstih »točk«, katerih avtorji so Richard Huelsenbeck, Hugo Ball, Jean Arp, Francis Picabia, Emmy Hennings, Kurt Schwitters, Tristan Tzara, Marcel Janco, Arthur Cravan, Christian Morgenstern, Brane Požigalec in André Breton.

Za skop dokumentarni okvir na začetku in ob koncu dogajanja ter za osnovne biografske podatke o zgodovinskih protagonistih »umetniškega razvedrila« v Cabaretu Voltaire poskrbi razigrana šesterica interpretov, ki obiskovalce kot prijazni gostitelji pričakajo že pri vhodu v avditorij ter jih pospremijo do kavarniških omizij. V nadaljevanju za svoje skrbno izvedene solistične in skupinske interpretacije dadaističnih besedil poleg dveh odrov smiselno uporabijo tudi ves preostali prostor »kavarne«, pri čemer so jim v oporo in pomoč historizirani in domišljjsko stilizirani kostumi Branke Pavlič, svetlobni poudarki Boštjana Kosa ter glasba Mihe Petrica, ki jo izvajajo protagonisti z glasovi ter spremljanjem na pianinu in različnih tolkalih oziroma zvočilih.

Uprizoritev mestoma hermetičnih in mestoma pomensko razprtih

ter asociativno vsečasnih pesniških besedil, ki so nastala kot protodušni umetniški odziv skupine mladih ustvarjalcev na zgodovinski propad zahodne meščanske civilizacije, kakršen je privedel do uničujoče prve svetovne vojne, se kaže tudi stoletje pozneje kot pretežno osvežilna, duhovita, jedka in ostra umetniška opozicija današnji krizi globaliziranega kapitalističnega sveta ter neznosni medijski inflaciji puhlih političnih deklaracij, praznih obljub in vsakršnih ideoloških manipulacij. Svet samovšečne zahodne civilizacije se zdi danes še vrednejši in potrebnejši brezsravnih besednih iger ter temačnih krikov dadaistov, ki so v svojih artefaktih preroško »pokazali nesmisel samega smisla« ter »barbarstvo same civilizacije« (dr. Miklavž Komelj). Za zgledno interpretacijo in pregledno izvedbo mestoma izjemno zahtevnega uprizoritvenega gradiva, v celoti usmerjeno v živi odrski sedanjik, so ob zanesljivi podpori lektorja Martina Vrtačnika poskrbeli ves čas zgledno zbrani, disciplinirani, partnersko pozorni, v izreki natančni ter v gesti, mimiki in gibu strogo odmerjeni protagonisti. Ti so se lahko izkazali tudi z igralsko virtuoznimi solističnimi »arijami«. Matej Puc je ustvaril mogočno voditeljsko postavo Huga Balla, Nina Rakovec pa rafinirano igrivo ter zapeljivo mnogoobrazno podobo Emmy Hennings.

Jure Henigman je prispeval ves čas izpostavljeno vznesenega in borbenega Jeana Arpa, Domen Valič pa večinoma bolj zadržano elegantnega Tristana Tzaraja. Jernej Gašperin je dodal še mestoma »odbitega« in zanesenega Richarda Huelsenbecka (in se ob tem izkazal kot muzikalen pianist), Jure Kopušar pa nekoliko zadržanega in v ozadje potisjenega Marcela Janco in (v sklepnih interpretaciji pesmi *Smrt*) Andréja Bretona.

SLAVKO PEZDIR

Page: 8

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 335 cm2

2 / 2

